

LOKMAN HEKİM ÜNİVERSİTESİ

E-BÜLTEN

ŞUBAT 2020 | SAYI 04

Uzm. Dr. Murat Bülent KÜÇÜKAY Dünya'yı Korkutan Korona Virüsü Hakkında Öğrencileri Bilgilendirdi

» LHÜ Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi ve İç Hastalıkları Uzmanı Dr. Murat Bülent KÜÇÜKAY, Uluslararası Prof. Dr. Muhammed Hamidullah İmam Hatip Lisesi öğrencilerine Korona virüsünü anlattı. Öğrencilere virüsten korunma yolları, virüsün bulaşması durumunda yapılması gerekenler ve toplumsal olarak bu tip virüsler hakkında bilinçli olmanın öneminden bahseden Uzm. Dr. KÜÇÜKAY, eğitim gören öğrencilerin sorularını yanıtladı.

Kurumsal İletişim ve Kurumsal Uyum Semineri Verildi

» 2'de

Rektörümüz Selçuk Üniversitesi'ni Ziyaret Etti

» 3'de

Turnitin Kullanım Eğitimi Verildi

» 4'de

Sıfır Atık Farkındalık ve Bilinçlendirme Konferansı Yapıldı

» 7'de

"Yaşam ve Kader Motifi" Konferansı Gerçekleştirildi

» 8'de

Öğrencilerimize Enfeksiyon Hastalıklarından Korunma Yöntemleri Konferansı Verildi

» 8'de

KÜNYE

Lokman Hekim Üniversitesi Adına Sahibi

Dr. Mehmet ALTUĞ

Editör - Yazı İşleri Müdürü

Dilay HAMRET

Yayın Danışma Kurulu

Dr. Mehmet ALTUĞ

Prof. Dr. Bülent GÜMÜŞEL

Prof. Dr. İsmet ŞAHİN

Sevgi BAYRI

Furkan Said SÜRAL

Nalan ÇAKMAK

Tasarım

Nalan ÇAKMAK

Yönetim Yeri

Söğütözü Mah. 2179 Cad. No:6
Çankaya / ANKARA

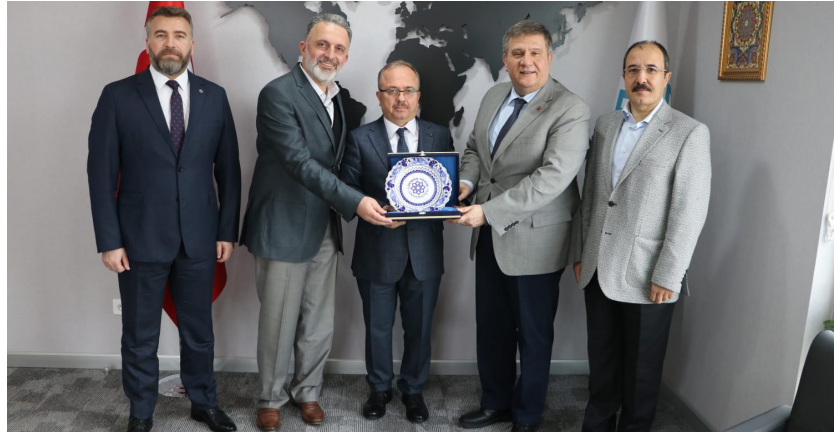
Lokman Hekim Üniversitesi'nin
Yerel Süreli Yayın Organıdır.
Ücretsizdir.

Kurumsal İletişim ve Kurumsal Uyum Semineri Verildi

» Üniversitemiz zemin kat Konferans Salonunda Sevgi Vakfı Üyesi Osman TEKİN “Kurumsal İletişim ve Kurumsal Uyum” başlıklı eğitimi verdi. Eğitime katılan idari personelimiz, kurum kültürü, kurumsal iletişimin önemi hakkında bilgi sahibi oldu. Vakıf üyesi Tekin ise bu tür eğitimlerin devam edeceğini iletti.

Türkiye Maarif Vakfı Başkanı Ziyaret Edildi

» Üniversitemiz Mütevelli Heyet Başkanı Dr. Mehmet ALTUĞ ve Rektörü Prof. Dr. Bülent GÜMÜŞEL Türkiye Maarif Vakfı Başkanı Prof. Dr. Birol AKGÜN ve yönetim kurulunu ziyaret etti. Ziyarete Üniversitemiz ve Maarif Vakfı arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi hakkında bilgi paylaşımında bulunuldu.

Ankara Şehir Hastanesi Koordinatör Başhekim ve Yardımcıları Ziyaret Edildi

» Üniversitemiz Rektörü Prof. Dr. Bülent GÜMÜŞEL ve Genel Sekreteri Prof. Dr. İsmet ŞAHİN Ankara Şehir Hastanesi Koordinatör Başhekimi Op. Dr. Aziz Ahmet SUREL ve Başhekim Yardımcısı Doç. Dr. Gürdal ORHAN’ı ziyaret etti.

Rektörümüz Selçuk Üniversitesi’ni Ziyaret Etti

» Rektörümüz Prof. Dr. Bülent GÜMÜŞEL ve Eczacılık Fakültesi Farmakoknozi ABD. Dr. Öğr. Üyesi Murat ZOR, Selçuk Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mustafa ŞAHİN ve Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Hüseyin KARA’yı makamında ziyaret etti.

Gençlik ve Spor Bakan Yardımcısı Ziyaret Edildi

» Üniversitemiz Mütevelli Heyet Başkanı Dr. Mehmet ALTUĞ, Rektörü Prof. Dr. Bülent GÜMÜŞEL ve Spor Bilimleri Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Fehmi TUNCEL, Gençlik ve Spor Bakan Yardımcısı Prof. Dr. Halis Yunus ERSÖZ’ü ziyaret etti. Ziyarete Üniversitemiz spor ve kültürel faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik konular görüşüldü.

Ankara İl Sağlık Müdürü Ziyaret Edildi

» Üniversitemiz Rektörü Prof. Dr. Bülent GÜMÜŞEL Ankara İl Sağlık Müdürü Prof. Dr. Mehmet GÜLÜM’ü makamında ziyaret etti.

Rektörümüz TED Üniversitesi'ni Ziyaret Etti

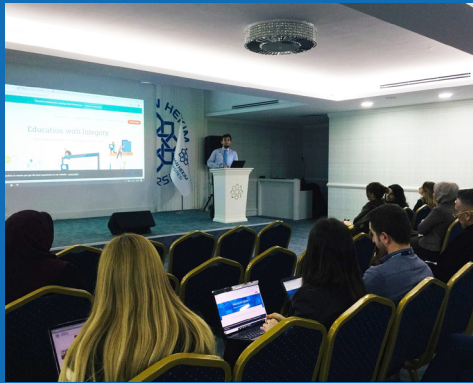

» Rektörümüz Prof. Dr. Bülent GÜMÜŞEL TED Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Belgin AYVAŞIK ve Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Kemal Levend PARNAS ile görüşmelerde bulundu.

Stratejik Plan Geliştirme Çalışmaları Bilgilendirme Toplantısı Yapıldı

» Üniversitemiz konferans salonunda akademik ve idari personelimizin katılımıyla Stratejik Plan Geliştirme Çalışmaları Bilgilendirme Toplantısı yapıldı. Üniversitemiz Mütevelli Heyet Üyesi Prof. Dr. Mehmet BARCA Üniversitemiz stratejik plan geliştirme konusunda deneyimlerini paylaştı.

Turnitin Kullanım Eğitimi Verildi

» Lokman Hekim Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Koordinatörlüğü tarafından 18 Şubat 2020 günü intihali engelleme programı "Turnitin Kullanım Eğitimi" gerçekleştirildi. TechKnowledge firmasından Eğitim Danışmanı Kerem ÖZATA'nın gerçekleştirdiği eğitime tüm akademisyenlerimiz ve öğrencilerimiz katıldı.

Sporcularda Beslenme Bozuklukları Konferansı Gerçekleştirildi

Üniversitemiz zemin kat Konferans Salonunda, Spor Bilimleri Akademik Etkinlikleri kapsamında Uzm. Dyt. Ebru ARSLANOĞLU BADEM "Sporcularda Beslenme Bozuklukları" adlı konferansı verdi.

» Spor Bilimleri Fakültesi akademik personeli, öğrencileri ve Gençlik ve Spor Bakan Yardımcısı Danışmanı ve Özel Kalem Müdürü Abdurrahman Celil AKÇAM'ın katılımları ile gerçekleşen konferansta Uzm. Diyetisyen ARSLANOĞLU değerli bilgilerini aktardı.

Konferans bitiminde Gençlik ve Spor Bakan Yardımcısı Danışmanı ve Özel Kalem Müdürü Abdurrahman Celil AKÇAM, öğrencilerimizi yapılacak projeler hakkında bilgilendirdi.

Elektronik Kaynakların Kullanımı Eğitimi Verildi

» Üniversitemiz Konferans Salonunda Kütüphane ve Dokümantasyon Koordinatörlüğü tarafından Elektronik Kaynakların (Uptodate, Clinical Key, Lexicomp) Kullanım Eğitimi düzenlendi.

Tıp, Diş Hekimliği, Eczacılık, Sağlık ve Spor Bilimleri Fakülteleri için düzenlenen eğitimde Gemini A.Ş. Eğitim Uzmanı Özlem AKSU eğitime katılan akademisyen ve idari personele bilgilerini aktardı.

Gençlik ve Spor Bakanı Danışmanı ve Özel Kalem Müdürü Üniversitemizi Ziyaret Etti

Gençlik ve Spor Bakan Yardımcısı Halis Yunus ERSÖZ'ün Danışmanı ve Özel Kalem Müdürü Abdurrahman Celil AKÇAM Üniversitemizi ve Spor Bilimleri Fakültemizi ziyaret etti.

» Görüşmede Üniversitemizde kurulmuş olan Genç Ofis'in Bakanlıkça açılması ve Üniversitemize öğrencilerimiz için eğitim amaçlı ve sportif-sanatsal etkinliklerde kullanılmak üzere tesis kazandırılması görüşüldü. Ayrıca Fakültemiz Antrenörlük Eğitimi Bölümü öğrencilerinin mesleki tecrübe edinmeleri ve hayata hazırlanmaları için bir proje kapsamında Ankara ili sınırları içinde sığınmacı çocukların akademik eğitimlerinin yanı sıra sosyal uyum sürecinde spor etkinlikleri ile sosyal düzen, dayanışma, aidiyetlik duygularını ön plana çıkararak alternatif bakış açısı oluşturmalarına yardımcı olmak ve kültürel kaynaşmayı sağlamak için gönüllü sportif çalışmalar yürütmeleri konuşuldu.

Spor Bilimleri Fakültesi Akademik Etkinlikleri kapsamında Uzm. Dyt. Ebru ARSLANOĞLU'nun gerçekleştirdiği "Sporcularda Beslenme Bozuklukları" adlı konferansa da katılan ERSÖZ, konferans bitiminde öğrencilere sohbet ederek projeler hakkında bilgilendirdi.

Uzm. Dr. Murat Bülent KÜÇÜKAY Korona Virüsü Hakkında Birikim Koleji Öğrencilerini Bilgilendirdi

» Lokman Hekim Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi ve İç Hastalıkları Uzmanı olarak görev yapan Uzm. Dr. Murat Bülent KÜÇÜKAY, Ankara Birikim Koleji öğrenci ve öğretim kadrosunu Korona Virüsü hakkında bilgilendirdi. Son günlerde giderek artan vakalarla tehlikeli durumunu sürdüren virüs ile ilgili öğrenciler Dr. KÜÇÜKAY'ı dikkatle dinledi ve sorularını ilettiler.

Sıfır Atık Farkındalık ve Bilinçlendirme Konferansı Yapıldı

Üniversitemiz Konferans Salonunda "Sıfır Atık Farkındalık Projesi Eğitimi" verildi.

» Üniversitemiz akademik-idari personelimiz ve öğrencilerimizin de katıldığı eğitimde konuşmacı olarak, Ankara Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü-Çevre İzinleri Şube Müdürü Ebru Dilber ÇUFADAR yer aldı. ÇUFADAR konferansa geçmiş tarihli fotoğrafları gösterip "eskiden tüketim bilincinin olmadığını fakat atıklarında günümüzdeki kadar fazla olmadığını" ifade ederek başladı. Ardından nüfus artışı, sanayileşme, bilinçsiz ve fazla tüketim gibi konulara değinerek Dünya'da gelinen sonucu katılımcılara gösterdi. Sıfır Atık Projesinin öneminden, kişisel veya kurumların neler yapması gerektiğine değinmesinin ardından üniversite olarak üzerimize düşen görev ve sorumlulukları anlattı. Konferans bitiminde Üniversitemiz Genel Sekreteri Prof. Dr. İsmet ŞAHİN, ÇUFADAR'a katılımlarından dolayı teşekkür ederek hediyelerini takdim etti.

Lokman Üniversitesi Atık Yönetimi Birimi Üniversitemiz akademik-idari personelimiz ve öğrencilerinin bilinçlendirilmesi ve uygulamaya geçilmesi için çalışmalarına başladı.

Üniversitemizde Yangın Tatbikatı Geçekleştirildi

Üniversitemiz İş Sağlığı ve Güvenliği birimi koordinatörlüğünde geniş kapsamlı yangın tatbikatı gerçekleştirildi.

» Oluşturulan seneryo gereği -1. kat simüle hasta laboratuvarında ders esnasında çıkan yangın sonucu öğrenciler acil olarak tahliye edildi. Toplanma alanında yapılan sayımda bir öğrencinin eksik olduğunun fark edilmesinin ardından, arama kurtarma ve ilk yardım ekibi laboratuvara gelerek öğrenciyi sedye ile ambulansa güvenli bir şekilde taşıdılar. Ardından Üniversitemiz yan bahçesinde kontrollü olarak çıkartılan ufak çaplı yangın söndürüldü.

"Yaşam ve Kader Motifi" Konferansı Gerçekleştirildi

Lokman Hekim Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi Konferansları Devam Ediyor.

» Üniversitemiz Konferans Salonunda "Hayata Dön, Kral Kaybederse ve Camdaki Kız" kitaplarının yazarı Psikiyatri Uzmanı Dr. Gülseren BUDAYICIOĞLU "Yaşam ve Kader Motifi" adlı konferansı gerçekleştirdi. Sürekli Eğitim Merkezi bünyesinde gerçekleştirilen konferansa yoğun katılım oldu. Yaşam ile iç içe geçmiş kaderin kişi üzerindeki etkisinden bahsetmesinin ardından Konferans sonunda Dr. BUDAYICIOĞLU okurlarına kitaplarını imzaladı.

Öğrencilerimize Enfeksiyon Hastalıklarından Korunma Yöntemleri Konferansı Verildi

» Üniversitemiz Konferans Salonunda Tıp Fakültesi Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Şükrü Volkan ÖZGÜVEN "Enfeksiyon Hastalıklarından Korunma Yöntemleri" adlı konferansı verdi. Akademik personel, idari personel ve öğrencilerimizin katıldığı konferansta Prof. Dr. ÖZGÜVEN enfeksiyon hastalıklarının sebepleri ve korunma yöntemlerinden bahsetmesinin yanı sıra korona virüsü hakkında da katılımcıları bilgilendirdi. Virüsün oluşumu, gelişimi, son durumu ve korunma yöntemlerinden bahseden Prof. Dr. ÖZGÜVEN katılımcıların sorularını da yanıtladı.

Tanıtım Faaliyetlerimiz Devam Ediyor

Keçiören Rehberlik Merkezi'nin Düzenlediği Üniversite Tanıtım Günlerine Katıldık

» 18-19 Şubat 2020 tarihlerinde Keçiören Rehberlik ve Araştırma Merkezi tarafından düzenlenen Üniversite Tanıtım Günleri'nde Lokman Hekim Üniversitesi olarak yerimizi aldık. Türkiye'nin çeşitli illerinden 27 üniversitenin katıldığı fuarı yaklaşık 6000 öğrenci ziyaret etti. Yoğun ilgi ile karşılaşan tanıtım ekibimiz fuar boyunca aday öğrencilerin sorularını yanıtlamaktan mutluluk duydular.

MEV Koleji Öğrencileri ile Buluştuk

» Lokman Hekim Üniversitesi, lise öğrencilerinin meslekleri yakından tanımaları ve doğru meslek seçimi yapabilmeleri amacıyla düzenlediği Meslek Tanıtım Seminerlerine devam ediyor. Tıp Fakültesi Prof. Dr. Mete KÖKSAL, Diş Hekimliği Fakültesi Dr. Öğr. Üyesi Irmak PARTAL ve Eczacılık Fakültesi Dr. Öğr. Üyesi Murat ZOR öğrencilerin sorularını cevaplayarak bilgi verdiler.

Gaziantep Üniversite Tercih Fuarına Katıldık

» 2 gün süren Gaziantep Üniversitesi Tercih Fuarında Lokman Hekim Üniversitesi olarak yerimizi aldık. Fuarda Üniversitemiz Tıp Fakültesi Dr. Öğretim Üyesi Can TÜRK, Diş Hekimliği Fakültesi Dr. Öğr. Üyesi Turgay Peyami HOCAOĞLU ve Sağlık Bilimleri Fakültesi Dr. Öğr. Üyesi Hasan Erkan KILINÇ üniversite aday öğrencilere fakülte ve bölümlerini tanıttılar.

26 farklı Üniversitenin katıldığı fuarda aday öğrenciler standımıza yoğun ilgi gösterdi.

Ankara Üniversitesi Geliştirme Vakfı Okulları Kariyer Günlerine Katılım Sağlandı

» Ankara Üniversitesi Geliştirme Vakfı Okulları Kariyer Günü Etkinliğinde Lokman Hekim Üniversitesi olarak yerimizi aldık. Anadolu ve Fen Lisesi öğrencilerinin katıldığı kariyer günlerinde standımıza yoğun ilgi oldu.

Yenimahalle Kariyer Günlerine Katıldık

» 25 Şubat 2020 Salı Günü Yenimahalle Şevket Evliyagil Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi spor salonunda düzenlenen Yenimahalle Kariyer Günleri'nde Lokman Hekim Üniversitesi olarak yerimizi aldık. Çok sayıda öğrencinin katıldığı etkinlikte standımıza yoğun ilgi oldu.

Kılıçarslan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Öğrencileri ile Bir Araya Geldik

» Lokman Hekim Üniversitesi Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü'nün düzenlediği Meslek Tanıtım Seminerleri kapsamında Kılıçarslan Mesleki ve Teknik And. Lisesi öğrencileri ile buluştuk. Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü Arş. Gör. Merve SEVİK öğrencilere fakülte ve bölümü tanıttıktan sonra üniversite aday öğrencilerin sorularını yanıtladı.

Çubuk Kariyer Günlerine Katıldık

» Çubuk Rehberlik ve Araştırma Merkezi'nin düzenlediği Kariyer Günleri'nde Lokman Hekim Üniversitesi olarak yerimizi aldık. Tanıtım ekibimizle beraber Öğr. Gör. Ebru ESENKAYA ve Arş. Gör. Faruk AYDIN üniversitemizi, fakülte ve bölümlerini tanıtarak öğrencilerin sorularını yanıtladı. Çok sayıda üniversite adayı öğrencinin katıldığı fuarda standımıza yoğun ilgi oldu.

MİLLETİMİZİN BAŞI SAĞOLSUN

Suriye'nin İdlip kentinde yapılan hain saldırı sonucu şehit olan kahraman askerlerimize Allah'tan rahmet, aileleri ve milletimize başsağlığı, yaralı askerlerimize acil şifalar diliyoruz.

Prof. Dr. Metin YILDIRIMKAYA
Tıp Fakültesi Dekanı

Sevgili Öğrencilerimiz

» Tıp mesleğini tercih etmekle başladığınız bu kutsal ve zorlu yolda dönem dönem tatlı, heyecanlı günleriniz olacaktır. Bunlar arasında ilk aklıma gelenler tıp fakültesinden mezun olmak, ilk hastayı muayene etmek, ilk maaşınızı almak, TUS'da istediğiniz bölümü kazanmak, kendiniz tek başınıza ilk ameliyata katılmak, ilk yayınınızın kabulü, kongrede konuşmacı olarak kürsüye çıkmak, doçentlik sınavını vermeniz ve profesör olarak atanmanız bulunuyor. Allah hepinize bu güzellikleri sevdiklerinizle beraber yaşamanızı nasip etsin. Aralarda da her yıl 14 Mart günleri ülke genelinde biz hekimlerin bir araya gelerek sorunlarımızı öteleyerek güzel şeyleri hatırlayarak geçirdiğimiz tıp bayramlarımız bulunuyor. Bu günlerde olumsuzlukları görmezden gelerek bizleri bekleyen güzelliklerin heyecanını yaşayarak keyif almaya, mutlu olmaya bakalım. Psikologlar insanın esas isteğinin mutlu olmak olduğunu vurguluyorlar. Buna kavuşmak için ise içinde bulunduğumuz hallere şükretmek ve başkaları ile kıyas yarışına girmemek olduğunu belirtiyorlar.

Hepinizin Tıp Bayramını tebrik eder, nice mutlu, huzurlu bayramlara kavuşmanız dileği ile sevgilerimi ve güzel dileklerimi sunarım.

BU PANDEMİ SON OLMAYACAK (SARS-CoV-2 ve Marifeti COVID-19)

Prof. Dr. Ş. Volkan ÖZGÜVEN
LHÜ Tıp Fakültesi
Enfeksiyon Hastalıkları ve
Klinik Mikrobiyoloji Uzmanı

VİRÜS DE NE Kİ?

Malumunuz, son 1, 5 aydır dünya da bir “virüs olayı” yaşanıyor. Adeta felaket senaryolu bir film seyrederek gibiyiz.

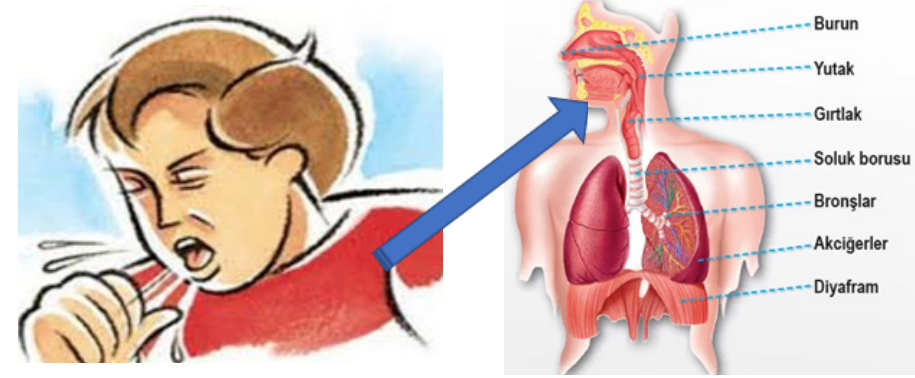
Önce şu “Virüs de neymiş?” sorusuyla başlayalım:

Virüsler hücre yapısı sergilemeyen, ışık mikroskoplarıyla görülemeyecek kadar küçük mikroplardır. “Yapıları” ve “yaptıkları” çok çok basittir; inanın, son derece basit... Ortada nesillerini sürdürmelerini sağlayan genetik materyalleri (ya DNA ya da RNA) ve onun dışında da onu koruyan örtülerden (kapsid, zarf) ibarettir. Yapmaya çalıştıkları da son derece basittir: Hangi hücreye, örneğin hangi insan hücrelerine girebildilerse o hücreyi kendilerine tutsak ederler ve yalnızca kendileri için, ihtiyaç duydukları maddeleri üretsinler, sonuçta kendilerini çoğaltsınlar diye, köleleştirirler. Dolayısıyla insan, bir virüs ile enfekte edildikten sonra asıl görevini yapamaz hale gelmiş olan hücreyi kaybeder; o hücre hangi doku ya da organa ait bir hücreyse artık o organ ya da dokuyla ilgili görevini yapamaz. Çoğu zaman da virüsü çoğaltırken, buna göz yummayan insan hücrelerince öldürülür.

Yanlış okumadınız; insan, bağışıklık sistemini devreye sokarak bu hataya düşmüş, misyonunu kaybetmiş, yoldan çıkmış ve artık vücudun kötülüğüne çalışmaya başlamış olan “kendi hücrelerini öldürür”. Bağışıklık sistemi virüsle enfekte hücreleri zaman içerisinde, sabırla temizleyebilecek yeterlilikteyse virüsten vücudu kurtarmış olur. Bunu beceremezse de, hastalığın ağırlığına bağlı olmak üzere, ya uzun süre bu hastalığın pençesinde oradan oraya savrulur ya da... Ölür...

Virüslerin kendilerine özgü bulaşma yolları vardır. Hiçbir virüs sağlam ciltten bulaşmaz. Virüslerin büyük çoğunluğu ağzımız, gözümüz, midemiz, bağırsaklarımız gibi ıslak ve nemli tutulması gereken bölgelerimizi kaplayan, adına “mukoza” dediğimiz dokulardan ya da iğne batması gibi hasarlanmış cildimizden bulaşır.

Solunum yolundan bulaşan virüsler büyük çoğunlukla boğaz, burun, akciğerler gibi solunum sistemini oluşturan doku ve organlarda hastalık yaparlar. Dolayısıyla bulaşmaları da salya, burun akıntısı ve balgam gibi solunum sistemi salgılarıyla olur. Sağlıklı bireylere bulaşma bölgeleri de bu salgıların temas ettiği solunum yolu mukozalarıdır.

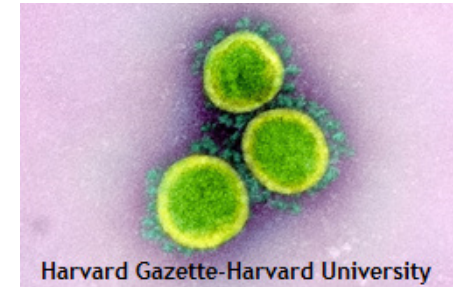
Bu virüsler, birkaç hariç genelde zarflı virüslerdir. En dışlarında adeta zeytinyağı gibi dayanıksız bir kılıf bulundurulur. Bu nedenle, dış dünyada uzun süre yaşayamaz, birkaç saat içerisinde çoğunlukla bulaştırıcılıklarını kaybederler.

SOLUNUM YOLUNDAN BULAŞAN BAŞLICA VİRÜS ÖRNEKLERİ

VİRÜSÜN ADI	ÖNEMİ	AŞISI
Grip (influenza) virüsü	Erişkin ve yaşlılarda en sık viral pnömoni	VAR
Nezle virüsü	Sıradan soğuk algınlığının en sık nedeni	YOK
Koronavirüs	Sıradan soğuk algınlığının ikinci sık nedeni	YOK
Yeni koronavirüsler (SARS, MERS, nCoV)	Zaman içerisinde kılık değiştirmiş yepyeni virüslerdir. Zaten var olan yaşlılık, devamlılık gösteren akciğer hastalığı (KOAH, astım vb.), kontrol altına alınamamış şeker hastalığı, tümör tedavisi görenler gibi risk faktörlerini bulunduran bireylerin bağışıklık sistemi bu yeni virüslere direnemediği için ağır seyirli zatürre tabloları gelişebilir.	YOK
Parainfluenza virüsü	Çocuklarda nefes darlığı, havlar gibi öksürük, boğaz ağrısı, zatürre	YOK
Kızamık virüsü	Çok bulaşıcı, ciddi seyirli döküntülü hastalık	VAR
Kabakulak virüsü	Ateş, yanaklarda ve kulak altında şişme	VAR
Kızamıkçık virüsü	Çocukta hafif, erişkinde belirgin döküntülü hastalık; gebelerde geçirilirse bebekte çok ağır sakatlıklar veya ölüm	VAR
Adenovirüs	Bademcik iltihabı, zatürre, ishal	VAR
Herpes simpleks virüs	Uçuk hastalığı, genital herpes	YOK
Suçiçeği virüsü	Çok bulaşıcı, suçiçeği, zona	VAR
Diğer herpesvirüsler	Enfeksiyöz mononükleoz	YOK

SAHNEDEKİ VİRÜSÜMÜZ: SARS-CoV-2

Şimdi gelelim son günlerin yaramaz çocuğuna: SARS-CoV-2... Aslında çok uzun yıllardır bilinen ve insanların yanı sıra yarasa, domuz, kedi, köpek, kemirgen ve kanatlılarda da hastalıklara neden olabilen bir soğuk algınlığı virüsü ailesi (coronaviridae) içerisinde yer almaya başlamış bir virüs. Neden “başlamış” dedik: Çok değil, 1,5 ay önce, 2019’un son günlerinde, bu aile içerisinde yer alan bir hayvan virüsüyken, genomunda dizilim değişikliği yaptı, yani mutasyon geçirdi ve daha önce var olmayan yeni bir insan virüsüne dönüştü. Böylece de kısa sürede dünya nüfusunu sabote edecek kıtalararası bir viral enfeksiyon (COVID-19) salgınına, yani “pandemiye” yol açtı.

SARS-CoV-2’ye ait bazı özellikleri bilmeliyiz: Özellikleri açısından, başımıza daha önceki yıllarda dert olmuş, beta koronavirüs cinsi içerisinde yer alan iki virüs ile, en fazla 2003’ün SARS’ı ve biraz da 2012’nin MERS’i ile yapısal benzerlik gösteren yepyeni bir virüsümüz oldu, anlayacağımız. Bu son durumun verdiği açık bir mesaj var, aslında: Bu pandemi hiç de son olmayacak. Arada bir böyle mutant virüsler şapkadandan çıkacak, gelip dünyayı yoklayacak ve bu uyanıklığın üstesinden gelemeyenlerimizi yanına alıp gidecek... Bu virüse karşı en büyük avantajımız, SARS-CoV-2’nin zarflı bir virüs olması; tıpkı diğer coronaviridae üyeleri gibi... Bu neden önemli? Virüsün şekline bakarsanız, virüsün en dış

örtüsünün zarf olduğunu görürsünüz. Ucunda topuz gibi şişlikler bulunan çubuksu uzantılar içeriyor ve taç görünümü sergilediği için de bu isimle (corona: taç) anılıyor. Bütün canlılar gibi bu virüsün de dış dünya ile ilişkisini, fiziksel/kimyasal dayanıklılık ve direnç durumunu en dışları, yani zarfları belirliyor. Bu virüsün de zarfı bol miktarda lipid (yağ) içerdiği için vücut dışında, canlı olmayan yüzeylerde çok uzun süre, günlerce varlığını sürdüremiyor. Örneğin; hapsirlik ya da öksürükle dışarıya attığımız solunum damlacıklarında 2-3 saat, metal yüzeylerde >3 saat, karton materyallerde 8,5 saat, plastik yüzeylerde 16 saat bulaştırıcılığı koruyor. Bu neden çok önemli bir bilgi? Bir mikroorganizmanın ne ile ve ne koşullarda bulaşacağını bilmemiz, emin olunuz, onunla başa çıkabilmenin olmazsa olmazıdır.

Bulaşma: SARS-CoV, solunum sekresyonlarına temas ile bulaşıyor. Bunun için hasta ve öksüren bir bireye 1,5-2 m yaklaşmak yeterli oluyor. Hele hele tokalaşarak ya da öpüşerek bulaşma kaçınılmaz oluyor. Bulaşma büyük çoğunlukla hastalık bulguları veren, yani semptomatik bireylerden gerçekleşiyorsa da henüz belirti ve bulgu vermemiş bireylerin de sekresyonları ile virüs saçtıkları biliniyor. Bu virüs için, bir insandan başka sağlıklı olana yayılma hızı 1'in hayli üzerindedir (1,4-2,5); yani bu, hasta bir birey hastalığı ortalama 2 kişiye bulaştırıyor, demektir. Yayılma hızı, ör. influenzyaya göre (1,3) hayli fazladır.

SARS-CoV-2'nin insan vücudundaki ana hedefi: Akciğerlerdeki anjiyotensin dönüştürücü enzim (ACE-2) bulunduran hücrelerdir. Hastalarda ortaya çıkan en sık şikayetler de zaten bu nedenle öksürük ve nefes darlığıdır.

HASTALIĞIN ADI: COVID-19

Bulaşmadan hastalanmaya kadarki süre (kuluçka süresi): Ortalama 5-6 gündür.

Bununla birlikte, bulaşan virüsün sayısı, hasta ile temas süresi ve vücudun buna verdiği cevabın derecesine bağlı olmak üzere, 2 gün gibi çok kısa ya da 14 gün kadar uzun olabiliyor.

Hastalık belirtileri: Yüksek ateş, öksürük ve nefes darlığı, en sık yakınmalardır. Ciddi olgularda, organların oksijenlenmesi bozulacağından, çeşitli organ fonksiyon bozuklukları ve risk grubundaki bireylerde daha fazla olmak üzere organ yetmezlikleriyle ölüm gerçekleşir.

Hastalananlardan ne kadarı ölüyor? Fatalite hızı: %3,5-4. Şimdilik SARS'takinden (%11) ve MERS'tekinden (%34) bir hayli düşük gibi görünüyor. Gerçek hızı zaman gösterecek.

Kimler daha çok ölüyor? Risk grupları:

• **Yaş:** Ölüm riskinin yaş ile çok yakın ilişkisi vardır. Örneğin; ölüm sıklığı (fatalite hızı, hastalananlardan kaç kişinin öldüğü): >80 yaşta %15, 70-79 yaşta %8, 60-69 yaşta %3,6, 50-59 yaşta %1,3, 40-49 yaşta %0,4, 30-19 yaşta %0,2 ve <10 yaşta %0 olarak bulunmuştur.

• **Cinsiyet:** Erkek düşmanı bir virüştür. Şu ana kadar hastalananların 2/3'ü erkek, 1/3'ü kadındır. Ölüm sıklığı açısından da erkekler daha şanssız görünüyor. Hastalanan erkeklerin %4,7'sine karşılık kadınların %2,8'i ölmüş durumda.

• **Alta yatan hastalıklar:** Hastalananlar arasında; kalp hastalarının %13'ü, diyabetiklerin %9'u, kronik akciğer hastalığı olanlar ve hipertansif hastaların %8'i, kanser hastalarının ise %7,5'i ölmüştür. Alta yatan hastalığı olmayanlardaki ise bu olasılık %0,9'dur.

Hastalananlar kaç günde ölüyor? Hastanede/yoğun bakımda kalış süresi: Bütün hastalar için ortalama hastanede kalma süresi yaklaşık 10 gün

olarak hesaplanmıştır. Ölüm, ilk belirtilerden ortalama 14 gün sonra, ≥70 yaş takilerde ise 11,5 günde gelişiyor.

Tanı nasıl kesinleştiriliyor? Laboratuvar testleri: Hasta numuneleri, şimdilik kaydıyla birkaç ildeki (Ankara, İstanbul, Erzurum) resmi referans laboratuvarlarında nükleik asit amplifikasyon testleri (PCR) kullanılarak araştırılıyor.

Hastalardan hangi numuneler alınıyor? Hasta örnekleri: Pnömonisi olan olgularda trakeal aspirat veya bronkoskopi ile alınan alt solunum yolu örnekleri; buna müsait olmayan pnömoni hastalarda veya pnömoni semptomları vermeyen daha hafif olgularda ise nazofarinks yıkama örnekleri ya da nazal veya orofaringeal sürüntü örnekleri alınır.

Tedavisi ya da aşısı var mı? Hüsrana: Şimdilik yok...

Hasta ile temas etmiş bireylerin takibi: Hasta olduğu kesinleştirilmiş bireylerle temas edenlere kendi evlerinde 14 gün karantina koşulları uygulanıyor. Bu süre içerisinde bireyler; ateşlenip ateşlenmediği, öksürük ve nefes darlığı gelişip gelişmediği yönlerinden kontrol ediliyor.

NE YAPMALI, NASIL KORUNMALIYIZ?

1. Son 14 gün içerisinde benzer şikayetleri olan bir bireyle temas etmişseniz ve ateş, öksürük, soluk almakta güçlük gibi sıkıntılarınız varsa zaman yitirmeden bir hekime başvurunuz. Bu esnada mümkün olduğunca toplu taşıma araçlarını kullanmayınız. Yalnızca bu şikayetleriniz varsa standart kâğıt maske takınız.

2. Sağlıklıysanız ve sağlık çalışanı değilseniz, özel olarak bildirilmedikçe maske kullanmayınız.

3. Yaşlıysanız ve kendinizi iyi hissetmiyorsanız soğuk havalarda dışarıya çıkmayınız.

4. Öksürük ve hapsirirken ağzınızı kâğıt mendil ile kapatınız ve sonra mendili hemen çöpe atınız.

5. Kış mevsimlerinde, özellikle salgın hallerinde, mümkün olduğunca tokalaşmayınız ya da zorunlu hallerde tokalaştığınız elinizle ağız, burun ve gözlerinize temas etmeyiniz ve yiyeceklere dokunmayınız. Böyle bir durumda, en kısa zamanda ellerinizi sabunlu suyla en az 20 saniye süreyle yıkayınız veya kolonya ile ya da alkol bazlı el antiseptikleri ile siliniz.

6. Toplu taşıma araçlarında öksüren-hapsirilen ya da hasta görümlü bireylere 1,5 metreden daha fazla yaklaşmayınız. Zorunlu hallerde temas ettiyseniz, ellerinizi 20 saniye süreyle sabunlu suyla yıkayınız veya alkol bazlı el antiseptikleri veya kolonya ile siliniz.

7. Ana bulaş yolu olmamakla birlikte bu virüsler, kirli ve cansız yüzeylerden de bulaşabiliyor. Olanaklı ise, çok insanın temas ettiği merdiven korkuluklarına, genel tuvaletlerin kapı tokmaklarına veya toplu taşıma araçlarında tutunma amaçlı gereçlere temas etmeyiniz. Ettiyseniz de o elinizle ağız, burun ve gözünüze temas etmeyiniz ve ellerinizi 20 saniye süreyle sabunlu suyla yıkamadan veya alkol bazlı el antiseptikleri veya kolonya ile silmeden önce yiyeceklere temas etmeyiniz.

8. Tanısı kesinleştirilmiş hasta ile temas etmişlerin karantinaya alındıkları evlerinde yüzeyler her gün 1/100 sulandırılmış çamaşır suyu ile silinmelidir. Solunum sekresyonu ile belirgin şekilde bulaşmış yüzeyler ise 1/10 sulandırılmış çamaşır suyuyla temizlenmelidir.

Üniversitemizle ilgili
güncel bilgileri öğrenmek için
bizi takip edin!

Söğütözü Mh. 2179 Cd. No: 6 Cankaya / ANKARA / TÜRKİYE
F +90 312 502 85 58 | E info@lokmanhekim.edu.tr

444 8 548
LHÜ